



Deze nieuwsbrief verschijnt alleen als er iets in verband met Bonifatius te melden is.

Aan- en afmelding: [b29@stucom.nl](mailto:b29@stucom.nl).

Wilt u deze nieuwsbrief niet meer ontvangen, stuur dan een e-mail met als onderwerp 'geen Bonifatiusnieuws meer s.v.p.'

## WANDELGIDS VAN DORESTAD NAAR DOKKUM

**In de voetsporen van Bonifatius van Dorestad naar Dokkum gaan en onderweg tal van wetenswaardigheden ontdekken. Dat kan met de wandelgids van Kees Volkers, die donderdag 6 juli verschijnt bij uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig, 176 pagina's, winkelprijs is 17,95 euro.**

Kees Volkers woont in Houten, is historisch geograaf, publiceerde al zo'n dertig boeken en gidsen en vele artikelen over (cultuur)historische en geografische onderwerpen.

Op 22 november 2022 liet Kees Volkers mij het eerste stuk van deze nieuwe wandelroute zien, waarbij we elkaar veel te vertellen hadden. Ik liet hem eerst het gebrandschilderde Bonifatiusraam zien, dat sinds 1907 in de katholieke kerk te Wijk bij Duurstede zit en vanuit de vrij toegankelijke [Kloosterhof](#) overdag altijd zichtbaar is. Dat raam is gemaakt door Frits Geuer, die ook een gebrandschilderd Bonifatiusraam voor de Bonifatiuskerk in Leeuwarden heeft gemaakt.

### Op de dijk

De route die Kees Volkers heeft beschreven gaat van de Markt langs het kasteel de dijk op. Op die dijk staat sinds 2022 met een monument aangegeven waar de Rijn in 1122 werd afgedamd. Daar is Bonifatius een aantal keren langsgelopen.



Als je op dit punt naar de rivier kijkt, weet dan:

- Hier kwam Bonifatius in 716 van rechts, uit Londen.
- In 719 en in 753 kwam hij van links over de Rijn vanuit het oosten.
- In 754 kwam zijn ontzielde lichaam hierlangs vanuit het noorden, de Rijnstroom die in 1122 hier werd afgedamd.

Al het Rijnwater stroomt sinds die afdamming door de Lek naar de Noordzee. Zo kon het gebied tussen Wijk bij Duurstede en Utrecht ontgonnen worden. De vroegere haven van Dorestad was toen al lang door verzanding niet meer bruikbaar voor handel en scheepvaart.

### Startpunt Dorestad-Dokkum



Kees Volkers, 22-11-2022 – foto Kees Slijkerman

De wandelroute begint bij [de reliëfsteen](#) van Bonifatius' aankomst op het vasteland van Europa in 716 in de handelsplaats Dorestad, nu Wijk bij Duurstede. Precies 1300 jaar na zijn aankomst werd deze gedenksteen onthuld bij de toren van de Grote Kerk op de Markt. De onthulling op 28 mei 2016 gebeurde in aanwezigheid van onder meer eregasten uit Dokkum: de wethouders De Graaf en Braaksma van de gemeente Dongeradeel (waarin Dokkum ligt); Lammert de Hoop, van de Bonifatiuskapel en Tjeerd Jorna van het *Vriendschapscomité Dokkum-Crediton-Fulda*.



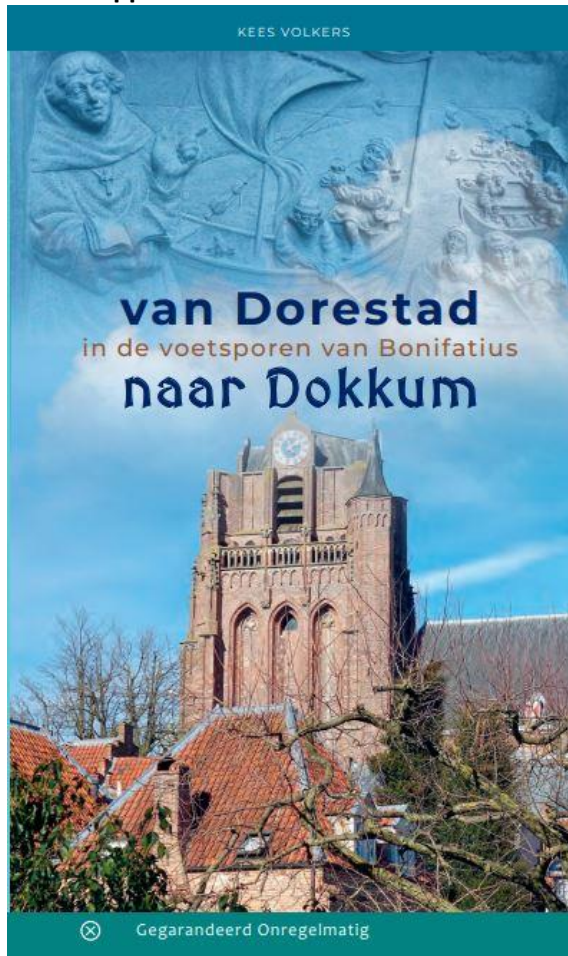
28 mei 2016 - Burgemeester Poppens van Wijk bij Duurstede, wethouders De Graaf en Braaksma van Dokkum en Kees ertussen. Bij de voorbereiding op die feestelijke bijeenkomst begon de Bonifatiusband tussen Dokkum en Dorestad. Tjeerd Jorna bracht ons ook in contact met Fulda,



waardoor ook officiële gasten uit Fulda aanwezig waren.

De band met Dokkum kreeg verder invulling door deelname van voetbalclubs uit de gemeente Wijk bij Duurstede aan het *Bonifatius-toernooi* in Dokkum. De wandelroute Dorestad-Dokkum gaat deze band nu verankeren in het landschap.

## In 22 etappes van Dorestad naar Dokkum



Het initiatief voor de langeafstandswandeling is genomen door *Museum Dorestad*. Aanleiding was het herdenkingsjaar *Bonifatius-Dorestad-1300-jaar* in 2016.

De wandelgids geeft inzicht in de geschiedenis van het landschap waar Bonifatius in de 8<sup>e</sup> eeuw doorheen trok. Vrijwilligers zijn in de coronatijd lang bezig geweest met het uitzetten van de route. Wandelboekenmaker Kees Volkiers heeft de route nagelopen en gefietst en de verhalen eromheen geschreven.

Vanaf 6 juli 2023 heeft Wijk bij Duurstede het startpunt van een eigen langeafstandswandelpad en kunt u met de gids in de hand in 22 etappes van Dorestad naar Dokkum lopen. U kunt er ook mee

vanuit uw luie stoel tal van wetenswaardigheden leren kennen.

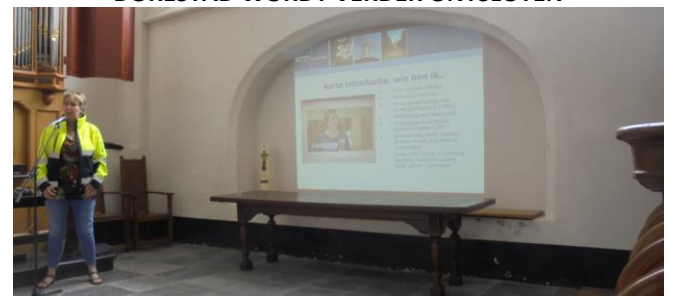
Startpunten zijn bereikbaar met openbaar vervoer en horeca onderweg staat vermeld.

Langs Bonifatiussteden Utrecht en Breukelen, via Almere naar eindbestemming Dokkum. Bij Dokkum is Bonifatius vermoord, 5 juni 754. In geen andere stad in Nederland is zoveel over Bonifatius te vinden als in Dokkum, zoals het Bonifatiusmuseum en de prachtige Bonifatiuskapel in een park dat iets in beeld brengt van het goede wat de missionaris hier bracht.

## Extra leuk

Het *Algemeen Dagblad* had op 14 februari 2023 over deze gids in wording de primeur met een groot artikel waarin Volkiers onder meer zegt: „Wandelen is extra leuk als je iets van de omgeving weet.” Lees [hier het hele artikel](#) op de website van *Algemeen Dagblad* (gratis lezen als je een account aanmaakt).

## DORESTAD WORDT VERDER ONTSLOTEN



*Channa Cohen Stuart, 10-9-2022 – foto Kees Slijkerman*  
Volgens stadsarcheoloog van Wijk bij Duurstede - Channa Cohen Stuart, die sprak op Open Monumentendag in de Grote Kerk – hebben archeologen en vrijwilligers al een miljoen vondsten gedaan in de bodem van Wijk bij Duurstede, zoals botten, scherven en hele voorwerpen. Maar liefst 90% van alles wat het *Rijksmuseum voor Oudheden* in Leiden heeft, komt uit Dorestad! Cohen schat dat er nog honderdduizenden andere scherven en voorwerpen in de bodem zitten. Veel vondsten moeten nog onderzocht worden. Interessant zal bijvoorbeeld zijn het botonderzoek dat meer gaat duidelijk maken wat voor mensen er in Dorestad verbleven en vanuit welke landen er handel werd gedreven met dit ‘Rotterdam van de vroege middeleeuwen’. Ongetwijfeld was er ook handel met Kiev, zei ze, toen daarnaar gevraagd werd.

Redactie: Kees Slijkerman  
[bonifatius.dorestad@gmail.com](mailto:bonifatius.dorestad@gmail.com)  
[Eerdere edities van deze nieuwsbrief –](#)

**Meer:** [www.stucom.nl/bonifatius](http://www.stucom.nl/bonifatius)  
[www.stucom.nl/bonifatius/000.pdf](http://www.stucom.nl/bonifatius/000.pdf)  
[www.museumdorestad.nl](http://www.museumdorestad.nl)

Meer nieuwtjes staan op de [facebookpagina](#)